

Trifoiul cu patru foi

Simbolul ancestral geto-dac al norocului

Trifoiul cu patru foi. La aproximativ 10.000 de trifoiuri cu trei frunze există un singur trifoi cu patru frunze. Cea de-a patra frunză este considerată a fi șansa și norocul accidental al omului, sau intervenția divinității în destinul găsitului (celui ce îl posedă)

Trifoiul cu patru foi sau Norocosul este cunoscut ca simbol regal, aflat pe scutul lui Decebal de pe Columna lui Traian de la Roma (în plan central)

*Sunt mai multe simbolurile vegetale ancestrale geto-dace: Pomul Vieții, Floarea Vieții, Trandafirul Heraldic și Trifoiul cu patru foi sau Floarea Scut. Acesta din urmă, ca semn al norocului, apare chiar pe scutul regelui Decebal de pe Columna lui Traian de la Roma, pe Monumentul de la Adamclisi (Biserica Omului) și pe cupola mausoleului mormânt al Regelui trac-odris Seuthes III de la Kazanlak - Bulgaria (aici apare trifoiului cu patru foi, colorat în roșu, galben și albastru, ca și tricolorul nostru din ziua de astăzi). Simbolul trifoiul cu patru foi este unul special. La aproximativ 10.000 de trifoiuri cu trei frunze există un singur trifoi cu patru frunze. Cea de-a patra frunză este considerată a fi șansa și norocul accidental al omului, sau intervenția divinității în destinul găsitului (celui ce îl posedă). Legenda spune că cele patru frunze ale sale reprezintă: speranța, credința, dragostea și norocul. Mărțișoarele pe care le vor anina în piept fetele și femeile la început de martie simbolizează

venirea primăverii, dar și a norocului.

Pe lângă potcoave, hornari, ghiocci și buburuze, este preferat și simbolul trifoiului cu patru frunze. Acesta este cel mai răspândit simbol al norocului din lume. Îl întâlnim la jocurile de noroc, în logourile unor mari companii, în legende, reprezentat pe talismane, dar implicat și în tot felul de superstiții. Trifoiul cu patru foi este, în realitate, o mutație genetică a banalului trifoi alb, care crește pe pajiști și în grădini, fiind hrana preferată a vacilor, cailor și iepurilor. De altfel, chiar numele plantei precizează numărul obișnuit al frunzelor (trifoi). Tocmai pentru că este greu de găsit, trifoiul cu patru foi este asociat norocului. Dar acest trifoi este în primul rând o plantă perenă pe care o studiază biologii, geneticienii și biochimistii, pentru că, înainte de a fi simbol și legendă, acest trifoi e hrană pentru animale. Mai precis, trifoiul este o plantă leguminoasă.

La noi, acesta crește spontan în zonele alpine și subalpine. Se cunosc circa 300 de specii de trifoi, însă cea care produce varietatea norocoasă este trifoiul alb. Nu se știe de ce apare cea de-a patra frunză. Cercetătorii nu s-au lămurit încă dacă mutația este determinată doar de factorul genetic sau este implicat și mediul. Raritatea sa sugerează existența unei gene recesive care se manifestă cu o frecvență foarte scăzută. Se mai presupune că trifoiul cu patru foi apare doar în condiții ecologice, pe pajiști nepoluate. Superstiția mai spune că nu oricine găsește un exemplar devine automat

Trifoiul cu patru foi

norocos, ci numai acela care dă peste el din întâmplare. Dar de unde vine legătura între șansă și această plantă banală? Unii spun că originea superstiției trebuie căutată în povestea biblică a lui Adam și a Evei. Se crede că, atunci când Eva a fost izgonită din grădina Edenului, a luat ca suvenir un trifoi cu patru foi, ca să-i amintească de paradis.

Kazanlak - Bulgaria (mormântul Regelui Seuthes III) - Simbolul Trifoiului cu patru foi (Floarea scut) cu patru petale aici colorate în roșu, galben și albastru, precum tricolorul nostru actual

De atunci, trifoiul ar fi devenit un simbol al norocului. În Egiptul antic, atunci când un cuplu se căsătorește, i se oferea în mod tradițional un trifoi cu patru foi, ca o binecuvântare a unirii lor și ca simbol al iubirii lor nemuritoare. Preoții druizi au folosit trifoiul cu patru foi pentru vindecarea bolnavilor, în ritualuri de cult și pentru îndepărtarea spiritelor rele. Druizii trăiau cu convingerea că dacă întâlnesc întâmplător un trifoi cu patru foi, ceva bun li se va întâmpla în curând. În Evul Mediu, copiii credeau că dacă găsesc acest trifoi, vor putea vedea zâne. În legendele irlandeze se spune că trifoiul cu patru foi a fost descoperit de Sfântul Patrick, patronul poporului irlandez. Încă din secolul V, trifoiul a fost asociat cu Sf. Patrick, primul misionar al creștinismului în Irlanda. Dar acest sfânt folosea un trifoi cu trei foi, ca simbol al Sfintei Treimi, frunzele reprezentând Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Atunci când cineva găsea un trifoi cu patru frunze, se spunea că, pe lângă trinitate, a fost binecuvântat și cu Harul lui Dumnezeu, simbolizat de cea de a patra frunză.

O altă legendă spune că trifoiul alb cu trei frunze ar fi asociat mișcării de rebeliune a irlandezilor împotriva coroanei, membrii grupului recunoscându-se între ei prin acest simbol. Când erau prinși cu trifoiul asupra lor, erau condamnați la moarte. De aceea se spune că un adevărat și neînfricat irlandez poartă trifoiul alb cu trei frunze la vedere. Tradiționaliștii se identifică numai cu trifoiul cu trei frunze, considerând că varietatea cu patru frunze este un fals noroc, tocmai pentru că este atât de greu de găsit.

Trifoiul cu patru foi

O altă legendă spune că irlandezii din Evul Mediu, în timpul perioadelor de foamete, se hrăneau cu trifoi, rămânând astfel în istorie ca popor mâncător de trifoi. În ziua sărbătorii de Sfântul Patrick, irlandezii poartă la pălărie un trifoi, iar la sfârșitul zilei, pun planta în paharul cu grog. După ce beau ultima înghițitură din acel pahar, trifoiul trebuie aruncat peste umărul stâng, spre a avea noroc. În vise, dacă apare, trifoiul cu patru foi înseamnă câștig financiar, faimă, sănătate și asigurarea că vei trăi fericit până la adânci bătrâneți.

El este și un fel de Cupidon vegetal. Purtătorul unui trifoi cu patru foi poate fi sigur că persoana iubită îl va găsi, sau se va întoarce la el. O altă superstiție spune că acela care găsește un trifoi cu patru foi își va întâlni iubirea în aceeași zi. Ca să nu ratezi ocazia, este bine să-l pui în pantof. Dacă porți trifoiul cu patru foi la piept, iubirea ta adevărată va veni la tine. Dacă îl ai asupra ta, nici un rău nu te poate atinge. Trifoiul are efect numai dacă nu e văzut de nimeni. O altă credință spune că, dimpotrivă, dacă primești trifoiul găsit de altcineva, norocul ți se dublează. Trifoiul mai este asociat cu „trefla” din cărțile de ghicit și joc, unde semnifică foc, energie și voință, bogăție și, evident, tot noroc.

Dacul reprezentat pe statuia originală a Monumentului de la Adamclisi (în stânga imaginii - de-a dreapta Tatălui) care stă așezat (sau este susținut de...) pe mai multe simboluri de Trifoiuri cu patru foi, dar și pe simbolul Pomului Vieții, închinând un rhyton plin Zeului cel Mare.

Ca talisman, trifoiul cu patru foi e considerat un obiect cu puteri magice care apără împotriva bolilor, relelor și ghinionului. Se spune că Abraham Lincoln avea zilnic un astfel de trifoi asupra lui, dar l-a uitat acasă tocmai în ziua în care a fost asasinat. Napoleon Bonaparte a scăpat de la moarte datorită unui trifoi. Aplecându-se să culeagă planta norocoasă, glonțul nu l-a nimerit. Cine are un trifoi cu patru foi în casă, va fi ferit de vrăji și duhuri malefice. Se spune că dacă deții un trifoi cu patru foi, poți anula magia unui spiriduș și poți să vezi zâne. Simbolul norocului însoțește și ziua de 1 Martie, sub formă de mărțișor. Trifoiul cu patru foi și șnurul alb-roșu reprezintă o combinație cu

dublu simbol: noroc și un nou început.

Trifoiul este și plantă medicinală. De la trifoiul alb, cel care suferă mutația celei de-a patra frunze, se utilizează în scop terapeutic inflorescențele recoltate doar din zonele nepoluante. Din acestea se prepară un ceai tonic gustos. Trifoiul alb e util în răceală sau gripă, în combaterea durerilor gastrointestinale și în leucoree, sub formă de infuzie (o lingură de flori la o cană cu apă). Extern, sub formă de irigații și băi, infuzia din flori de trifoi alb se utilizează în leucoree și pentru întărirea celor slăbiți. Preparatele pe bază de trifoi alb sunt contraindicate în sarcină. În medicina tradițională, trifoiul alb de munte (*Trifolium montanum*), bogat în antioxidanți, era utilizat ca leac anti-îmbătrânire. Un studiu britanic a demonstrat că mirosul dulce al trifoiului induce o stare de calm, mulțumire și echilibru. Trifoiul cu trei foi este astăzi simbolul Irlandei (marcă înregistrată din 1980), așa cum trandafirul simbolizează Anglia, ciulinul Scoția, prazul Țara Galilor, lăleaua Olanda și crizantema Japonia. Se găsește reprezentat pe frontispiciile clădirilor, chiar și pe Palatul Buckingham.

Apare pe monede și timbre, pe steagurile echipelor de fotbal și rugby irlandeze, este prezent în logoul Serviciului de Poliție din Irlanda de Nord, al poștei naționale și al companiei aeriene Aer Lingus, al cărei indicativ de apel către turnurile de control este „Trifoi” (Shamrock). În fiecare an, de Ziua Sfântul Patrick, președintele SUA primește din partea statului irlandez un bol cu trifoi. Trifoiul cu patru foi era cunoscut de peste 2.000 de ani și pe aceste meleaguri ca simbol regal geto-dac și era reprezentat pe scutul marilor conducători ai acestui popor viteaz. La Roma (Italia), pe Columna lui Traian, regele Decebal apare purtând un astfel de scut. În Muzeul din localitatea Adamclisi (România), cel care a fost construit ca un Lapidarium și adăpostește originalele elementelor arheologice aflate în zona monumentului Tropaeum Traiani, se află și originalul statuii - trofeu. Privind atent statuia trofeului, aceasta are sub subțioara dreaptă (de-a dreapta Tatălui) imaginea unui dac ce stă liniștit, așezat, fiind protejat de Divinitatea aflată la partea superioară.

Cu mâna dreaptă ridicată, el parcă închină o cupă (rhyton) zeului ce-l protejează. Chiar spatele pare a-i fi protejat de un scut, iar partea de jos pe care stă este plină de simbolul regal geto-dac al Trifoiul cu patru foi, alăturat simbolului Pomul Vieții. Acest dac - prin ce minune nu știm - nu mai apare pe statuia reconstituită a monumentului refăcut. A dispărut cumva. Norocul de a ne afla pe Vatra Vechii Europe, pe teritoriul „Grădinii Maicii Domnului”, loc protejat de Dumnezeu, loc sărutat de Papa Ioan Paul al II-lea în anul 1999, face ca acest simbol să își dovedească încă o dată autenticitatea și valoarea. Taina acestui simbol poate fi legată de existența aici a Pământului lui Adam (Adam-Clisi), a unei zone protejate de divinitate.

Aici e țara pelasgilor preantici; de aceea scutul marelui rege Decebal are pe el simbolul ancestral al norocului, Trifoiul cu patru foi. Pe cupola mausoleului mormânt al Regelui tracodris Seuthes III de la Kazanlak (Bulgaria), în Valea Regilor Traci, apare simbolul Trifoiului cu patru foi, dar colorat în roșu, galben și albastru, ca și tricolorul nostru din ziua de astăzi. Strămoșii noștri geto-daci au reușit astfel să își transmită peste milenii mesajul lor de noroc, pace și viață lungă întregii omeniri, de aici, din România, țara celor care rămân și nu pier. Atâta timp cât vom fi mândri de tricolorul nostru strămoșesc și vom reînvia și respecta simbolurile geto-dace ancestrale, mai avem o șansă de a fi ce am fost odată. Noi suntem totuși din neamul celor care au găsit trifoiul cu patru foi.

Conf. Univ. Dr. George V Grigore